

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 4Csp/9/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8824200260
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbora Kovaliková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2024:8824200260.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Barbarou Kovalikovou v spore žalobcu spoločnosť UBC 2020, k.s., Zelinárska 6, 821 08 Bratislava, IČO: 53 151 135, ako správca úpadcu spoločnosti Silverside, a.s. v konkurze, Plynárenská 7/B, 821 09 Bratislava, IČO: 50 052 560, zastúpený advokátskou kanceláriou VIVID LEGAL, s. r. o. so sídlom Plynárenská 7/A, 821 09 Bratislava IČO: 36 807 915, proti žalovanému: A. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom C. XXXX/XXX, XXX XX C., o zaplatenie sumy 1195,28 eur s prísl. t a k t o

rozhodol:

- I. Žalobu zamietá.
- II. Žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou zo dňa 07. 02. 2024 domáhal od žalovaného zaplatenia sumy istiny vo výške: 1 195,28 Eur, sumy zmluvných úrokov vo výške: 178,30 Eur, sumy zmluvnej pokuty vo výške: 255,51 Eur, zákonného úroku z omeškania vo výške 5 % p.a. zo sumy vo výške 3 686,24 Eur od 01. 10. 2022 do zaplatenia, zákonného úroku z omeškania vo výške 5 % p.a. zo sumy 768,24 Eur od 01. 10. 2022 do zaplatenia, zákonného úroku z omeškania vo výške 5 % p.a. zo súm omeškaných splátok úveru nasledovne: 78,96 € omeškaná splátka úveru od 26. 02. 2021 do 07. 07. 2021, 78,96 Eur omeškaná splátka úveru od 26. 03. 2021 do 07. 07. 2021, 11,57 Eur omeškaná splátka úveru od 08.07.2021 do 29.12.2021, 78,96 € omeškaná splátka úveru od 26.04.2021 do 29. 12. 2021, 56,28 Eur omeškaná splátka úveru od 30. 12. 2021 do 25. 01. 2022, 78,96 Eur omeškaná splátka úveru od 26. 05. 2021 do 25. 01. 2022, 39,78 Eur omeškaná splátka úveru od 26. 01. 2022 do 28. 02. 2022, 78,96 Eur omeškaná splátka úveru od 26. 06. 2021 do 28. 02. 2022, 19,70 Eur omeškaná splátka úveru od 01. 03. 2022 do 25. 03. 2022, 78,96 Eur omeškaná splátka úveru od 26. 07. 2021 do 25. 03. 2022, 53,13 Eur omeškaná splátka úveru od 26.03.2022 do 01.04.2022, 78,96 Eur omeškaná splátka úveru od 26.08.2021 do 01. 04. 2022, 78,96 Eur omeškaná splátka úveru od 26. 09. 2021 do 01. 04. 2022, 24,09 Eur omeškaná splátka úveru od 02 .04.2 022 do 26. 04. 2022, 78,96 Eur omeškaná splátka úveru od 26. 10. 2021 do 26. 04. 2022, 9,62 Eur omeškaná splátka úveru od 27. 04. 2022 do 27. 06. 2022, 78,96 Eur omeškaná splátka úveru od 26. 11. 2021 do 27. 06. 2022, 78,96 Eur omeškaná splátka úveru od 26. 12. 2021 do 29. 07. 2022, 78,96 Eur omeškaná splátka úveru od 26. 01. 2022 do 29. 07. 2022, 70,37 Eur omeškaná splátka úveru od 30. 07. 2022 do 07. 11. 2022, 78,96 Eur omeškaná splátka úveru od 26. 02. 2022 do 07. 11. 2022, 78,96 Eur omeškaná splátka úveru od 26. 03. 2022 do zaplatenia, 78,96 Eur omeškaná splátka úveru od 26. 04. 2022 do zaplatenia, 78,96 Eur omeškaná splátka úveru od 26. 05. 2022 do zaplatenia, 78,96 Eur omeškaná splátka úveru od 26. 06. 2022 do zaplatenia, 78,96 eur omeškaná splátka úveru od 26. 06. 2022 do zaplatenia, 78,96 Eur omeškaná splátka úveru od 26. 07. 2022 do zaplatenia, 78,96 Eur omeškaná splátka úveru od 26. 08. 2022 do zaplatenia, 78,96 Eur omeškaná splátka úveru od 26. 09. 2022 do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že Žalobca na základe Zmluvy poskytol Žalovanému Úver. Žalovaný sa zaviazal splácať Úver prostredníctvom pravidelných mesačných splátok vo výške 76,31 Eur. Žalovaný sa dostal so splácaním úveru do omeškania. Žalobca si dovoľuje poukázať na ust. § 46 ods. 1 Zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov: „Nesplátne pohľadávky a záväzky úpadcu, ktoré vznikli pred vyhlásením konkurzu a ktoré sa týkajú majetku podliehajúceho konkurzu, sa od vyhlásenia konkurzu až do zrušenia konkurzu považujú za splatné, ak tento zákon neustanovuje inak; to platí rovnako pre podmienené pohľadávky, ktoré sa v konkurze uplatňujú prihláškou. Pohľadávky úpadcu spojené so záväzkom podriadenosti podľa osobitného predpisu, 1a) ktoré vznikli pred vyhlásením konkurzu a ktoré sa týkajú majetku podliehajúceho konkurzu, sa na účely konkurzu považujú za splatné až odo dňa ukončenia prevádzkovania úpadcovho podniku správcom po vyhlásení konkurzu“, v zmysle ktorého došlo dňom vyhlásenia konkurzu k splatnosti všetkých nesplátných pohľadávok a záväzkov úpadcu. Žalobca poukazuje na skutočnosť, že nakoľko bolo Uznesenie o vyhlásení konkurzu zverejnené v Obchodnom vestníku SR dňa 29. 09. 2022, účinnosť zosplátnenia nastala dňa 30. 09. 2022 ex lege. Nakoľko sa Žalovaný dostal do omeškania so splácaním Úveru: Žalobca má právo na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 10 % p.a. z dlžnej sumy nezaplátenej splátky Úveru od prvého dňa omeškania (článok IX. Zmluvy), Žalobca má právo na zaplatenie zákonného úroku z omeškania vo výške 5 % p.a. z dlžnej sumy nezaplátenej splátky Úveru od prvého dňa omeškania (článok II. Zmluvy), Žalobca má právo na zaplatenie zákonného úroku z omeškania vo výške 5 % p.a. z dlžnej sumy zosplátneného Úveru od prvého dňa omeškania (článok II. Zmluvy).

3. Žalovaný sa k podanej žalobe nevyjadril.

4. Podaním zo dňa 11. 04. 2024 sa k výzve súdu zo dňa 20. 03. 2024 vyjadril právny zástupca žalobcu, ktorý uviedol, že Žalovaný prostredníctvom Žiadosti o poskytnutie spotrebiteľského úveru zo dňa 07. 05. 2018 (ďalej len „Žiadosť“) požiadal Žalobcu o poskytnutie spotrebiteľského úveru. Súčasťou predmetnej Žiadosti boli tiež informácie poskytnuté Žalovanému v rozsahu: identifikačné údaje Žalovaného (meno a priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo, číslo občianskeho preukazu, štátne občianstvo), rodinný stav, adresa trvalého pobytu a prechodná adresa, typ bývania, dosiahnuté vzdelanie, číslo bankového účtu, kontaktné údaje (v rozsahu telefónne číslo a e-mail), počet osôb vo vzťahu ku ktorým má Žalovaný vyživovaciu povinnosť, typ bývania, dosiahnuté vzdelanie. Okrem uvedených údajov Žalovaný prostredníctvom Žiadosti Žalobcovi poskytol nasledovné údaje: Zdroj príjmu, špecifikovaný nasledovne: pracovná zmluva – 995,50 Eur, Výdavky spotrebiteľa, špecifikované nasledovne: minimálne výdavky – 199,48 Eur, dopytované výdavky – 0 Eur. Informácie o zrážkach zo mzdy realizovaných voči Žalovanému a o prípadnej rozhodcovskej zmluve, ktorej zmluvnou stranou by boli Žalovaný – neuvedené. Zhrnutie týkajúce sa príjmov a výdavkov spotrebiteľa, v nasledovnom rozsahu: spoločné príjmy spotrebiteľa – 995,50 Eur, spoločné výdavky spotrebiteľa – 199,48 Eur, voľné zdroje spotrebiteľa – 418,46 Eur. Čestné vyhlásenia Žalovaného, o tom, že na majetok Žalovaného nebol vyhlásený konkurz, ani nebola povolená reštrukturalizácia, Žalovaný nie je v omeškaní s plnením svojich záväzkov voči iným veriteľom (napr. Daňový úrad, Sociálna poisťovňa), Žalovaný nie je politicky exponovanou osobou, nie je vedený súdny spor, alebo iné súdne alebo administratívne či iné konanie, ktoré by mohlo ovplyvniť schopnosť Žalovaného plniť záväzky zo záväzkového vzťahu so Žalobcom, ak takýto vzťah vznikne na základe Žiadosti, všetky skutočnosti uvedené Žalovaným v Žiadosti a jej prílohách sú úplné a pravdivé; Žalovaný nezamlčal žiadne skutočnosti ktoré by mohli ovplyvniť posúdenie Žiadosti; Žalovaný je si vedomý, že informácie poskytnuté Žalovanému v Žiadosti slúžia Žalobcovi ako podklad na posúdenie schopnosti Žalovaného splácať požadovaný úver. Vo vzťahu k vyššie uvedeným informáciám a čestným vyhláseniam, ktoré Žalovaný poskytol Žalobcovi prostredníctvom Žiadosti, si Žalobca dovoľuje konajúcemu súdu poukázať na príslušné ustanovenie Zákona o spotrebiteľských úveroch, a to: ust. § 7 ods. 2 prvá veta, ktorá uvádza nasledovne: „Spotrebiteľ (v danom prípade Žalovaný) je povinný poskytnúť veriteľovi (v danom prípade Žalobcovi) na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.“ Žalobca tak v súlade s uvedeným ustanovením vyhodnotil všetky údaje a dokumenty, ktoré mu boli Žalovaným predložené prostredníctvom Žiadosti pred uzavretím Zmluvy. Na preukázanie tvrdení uvádzaných Žalovaným v obsahu Žiadosti, Žalovaný spolu so Žiadosťou predložil Žalobcovi tiež nasledujúce dokumenty: Občiansky preukaz Žalovaného, vodičský preukaz žalovaného, výpis z účtu žalovaného, výplatné pásky žalovaného, potvrdenie o príjme žalovaného. Na základe informácií uvedených Žalovaným v obsahu Žiadosti, ako aj na základe dokumentov, ktoré Žalovaný Žalobcovi poskytol pred uzavretím Zmluvy mal Žalobca za preukázané, že skutočnosti uvedené

Žalovaným v obsahu Žiadosti sú úplné, presné a pravdivé. Napriek uvedenému Žalobca pri posudzovaní schopnosti Žalovaného splácať požadovaný úver vykonal aj vlastné šetrenie, prostredníctvom informácií z príslušných databáz, a to dopytom nasledujúcich registrov: register CRIF – nebank, register CRIF - bank, Register insolvenčných, register úverov, s.r.o., sumár bonity. Zo všetkých vyššie uvedených a Žalobcom vyhodnotených skutočností vyplynul preukázaný záver, že pravidelné mesačné príjmy Žalovaného predstavujú sumu vo výške 634,48 Eur, a zároveň pravidelné mesačné výdavky Žalovaného tvoria sumu vo výške 199,48 Eur. Žalobca s ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti a predložené dôkazy v uvedenom bode poukazuje na skutočnosť, že povinnosť Žalobcu ako veriteľa, pred poskytnutím úveru posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa - Žalovaného splácať požadovaný spotrebiteľský úver bola nepochybne splnená. Zo všetkých vyššie uvedených skutočností vyplýva, že Žalovaný prostredníctvom Žiadosti a jej príloh poskytol Žalobcovi všetky potrebné informácie a podklady, ktoré Žalobca následne s odbornou starostlivosťou posúdil. Žalobca navyše prostredníctvom dopytov na príslušné registre, z vlastnej iniciatívy, preveril informácie poskytnuté Žalovaným v obsahu Žiadosti. Žalobca všetky uvedené informácie posúdil a vyhodnotil. Zo zhodnotenia daných informácií vyplynul záver, že Žalovaný pravidelne disponuje voľnými finančnými zdrojmi minimálne vo výške 176,84 Eur/ mesačne. Vzhľadom na uvedené, ako aj vzhľadom na všetky Žalovaným poskytnuté informácie a čestné vyhlásenia Žalobca vyhodnotil, že úver je možné na základe Žiadosti poskytnúť. Z uvedeného dôvodu Žalobca poskytol Žalovanému spotrebiteľský úver za podmienok bližšie uvedených v článku II. Zmluvy. Žalobca zároveň poukazuje na skutočnosť, že daný postup je plne v súlade so všetkými príslušnými právnymi predpismi, a že posúdenie schopnosti spotrebiteľa – Žalovaného splácať spotrebiteľský úver bolo Žalobcom uskutočnené s odbornou starostlivosťou.

5. Súd na prejednanie a rozhodnutie sporu nariadil pojednávanie na deň 19. 07. 2024, na ktoré riadne a včas predvolal právneho zástupcu žalobcu a žalovaného. Na pojednávanie sa dostavil právny zástupca žalobcu. Žalovaný sa na pojednávanie nedostavil, pričom svoju neúčast nijako neospravedlnil. Keďže boli splnené procesné podmienky na prejednanie veci v neprítomnosti žalovaného, súd vec prejednal a rozhodol v jeho neprítomnosti.

6. Súd vykonal dokazovanie žalobou a prílohami, a to najmä výpisom z Obchodného vestníka č. 194/2022 zo dňa 10. 10. 2022, časť konkurzy a reštrukturalizácie zn. 31K/25/2022, výpisom z Obchodného vestníka 187/2022 zo dňa 29. 09. 2022, časť konkurzy a reštrukturalizácie zn. 31K/25/2022, Zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. 491295451 z 10. 05. 2018, sadzobníkom poplatkov pre fyzické osoby spotrebiteľov, žiadosťou o poskytnutie spotrebiteľského úveru, platobnou disciplínou k zmluve o spotrebiteľskom úvere, vyjadreniami žalobcu, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

7. Zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere číslo (variabilný symbol) 491295451 zo dňa 10. 05. 2018 uzatvorenej medzi spoločnosťou Silverside, a.s. ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom vyplýva, že veriteľ sa zaviazal poskytnúť žalovanému úver vo výške 3 000,- Eur. Žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver splatiť v mesačných 60 splátkach vo výške 76,31 Eur, s dátumom prvej splátky 25. 06. 2018 a termínom konečnej splatnosti 25. 05. 2023, doba trvania zmluvy na dobu určitú do 25.05.2023. Celková čiastka na zaplatenie 4 578,60 Eur. Ročná percentuálna miera nákladov predstavovala 19,22 %, výška úrokovej sadzby 18,08 % ročne, priemerná hodnota RPMN 12,54 %, odplata 18,08 %.

8. Z článku IX. bod 1 Zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že ak sa dlžník dostane do omeškania so splácaním pravidelných splátok alebo ich časti podľa tejto zmluvy, veriteľ má právo požadovať okrem omeškaných pravidelných splátok zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 12 % p.a. z dlžnej sumy od prvého dňa omeškania.

9. Z článku IX. bod 2 Zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že zmluvná pokuta spolu s úrokom z omeškania nesmú presahovať maximálnu výšku stanovenú nariadením vlády č. 87/1995 Z.z. v platnom znení, t.j. priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenú podľa Zákona o spotrebiteľských úveroch pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne trojnásobok úrokov z omeškania podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.; za rozhodujúcu sa považuje ročná percentuálna miera nákladov pre obdobný typ spotrebiteľského úveru. Ak tieto sankcie za omeškanie dosiahnu výšku poskytnutých peňažných prostriedkov, nasledujúce sankcie za omeškanie od nasledujúceho dňa nesmú prevýšiť úroky z omeškania podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.

10. Z článku IX. bod 3 Zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že ak sa dlžník dostane do omeškania s úhradou ktorejkoľvek pravidelnej splátky alebo jej časti podľa tejto zmluvy po dobu dlhšiu ako tri mesiace, veriteľ má právo vyhlásiť okamžitú splatnosť všetkých splátok, ktoré sa podľa zmluvy mali stať splatnými v budúcnosti a požadovať ich úhradu (tzv. zosplatenie úveru). Toto právo môže veriteľ uplatniť, ak dlžník bol písomne vyzvaný na úhradu omeškanej pravidelnej splátky s upozornením na právo veriteľa vyhlásiť zosplatenie úveru. Toto upozornenie sa dlžníkovi doručí v lehote nie kratšej ako 15 dní pred uplatnením uvedeného práva veriteľa.

11. Z listiny označenej ako „Platobná disciplína k Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 491295451“ zo dňa 29. 01. 2024 vyplýva, že ku dňu 29. 01. 2024 žalovaný vykonal úhrady na splátky úveru v celkovej výške 3 480,70 Eur.

12. Z uznesenia Okresného súdu Bratislava I, sp.zn. 31K/25/2022 zo dňa 22. 09. 2022, zverejneného v Obchodnom vestníku 29. 09. 2022 vyplýva, že ním bol vyhlásený konkurz na majetok úpadcu: Silverside, a.s., so sídlom Plynárenská 7/B, 821 09 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 50 052 560, konkurz uznaný za insolvenčné konanie a do funkcie správcu konkurznej podstaty ustanovená JUDr. Alexandra Molnárová, so sídlom kancelárie Kominárska 2,4, 831 04 Bratislava, zn. správcu 1749.

13. Z uznesenia Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 31K/25/2022 zo dňa 04. 10. 2022, zverejnenom v Obchodnom vestníku 10. 10. 2022 vyplýva, že ním bol namiesto JUDr. Alexandry Molnárovej, so sídlom kancelárie Kominárska 2,4, 831 04 Bratislava do funkcie správcu úpadcu Silverside, a.s. so sídlom Plynárenská 7/B, 821 09 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 50 052 560 ustanovený JUDr. Jaroslav Jakubčo, so sídlom kancelárie Horné záhrady 2, 974 01 Banská Bystrica.

14. Z uznesenia Okresného súdu Bratislava I, sp.zn. 31K/25/2022 zo dňa 09. 03. 2023 vyplýva, že ním bol odvolaný JUDr. Jaroslav Jakubčo, PhD. so sídlom kancelárie Horné záhrady 2, 974 01 Banská Bystrica, zn. správcu: 1680 z funkcie správcu konkurznej podstaty úpadcu: Silverside, a.s., so sídlom Plynárenská 7/B, 821 09 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 50 052 560 a zároveň bolo odvolanému správcovi uložené vykonávať činnosti súvisiace s výkonom funkcie správcu, najmä činnosti týkajúce sa správy a ochrany majetku, ktorý podlieha konkurzu a to, až do ustanovenia nového správcu.

15. Z uznesenia Okresného súdu Bratislava I, sp.zn. 31K/25/2022 zo dňa 24. 04. 2023, zverejnenom v Obchodnom vestníku 04. 05. 2023 vyplýva, že ním bola do funkcie správcu úpadcu Silverside, a.s. so sídlom Plynárenská 7/B, 821 09 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 50 052 560 ustanovená spoločnosť UBC 2020, k. s., so sídlom kancelárie Zelinárska 6, 821 08 Bratislava, zn. správcu: S 009.

16. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

17. Podľa § 52 ods. 1, 3, 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

18. Podľa §53 ods.9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa §565 Občianskeho zákonníka, najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

19. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

20. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

21. Podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

22. Podľa § 7 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

23. Podľa § 7 ods. 16 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

24. Podľa § 7 ods. 17 zákona o spotrebiteľských úveroch, vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

a. poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5, b. posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

25. Podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzatvorenia zmluvy o úvere, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

26. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákona, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

27. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi spoločnosťou Silverside, a.s. ako veriteľom a Žalovaným ako dlžníkom bola dňa 10.05.2018 uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej sa veriteľ zaviazal poskytnúť žalovanému úver vo výške 3.000,00 Eur a žalovaný sa zaviazal zaplatiť veriteľovi celkovo sumu 4 578,60 Eur a to v 60 mesačných splátkach po 76,31 Eur.

28. Z dokazovania ďalej vyplynulo, že uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 22. 09. 2022sp.zn. 31K/25/2022 bol vyhlásený konkurz na majetok úpadcu spoločnosti Silverside, a.s., pričom v zmysle uznesenia zo dňa 24. 04. 2023 sp. zn. 31K/25/2022 bola do funkcie správcu úpadcu spoločnosti Silverside, a.s. ustanovená spoločnosť UBC 2020, k.s., čím v zmysle § 47 ods. 5 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii bola preukázaná aktívna vecná legitimácia správcu konkurznej podstaty úpadcu spoločnosti Silverside, a.s.

29. Vzhľadom na povahu účastníkov zmluvy o spotrebiteľskom úvere súd prvej inštancie zastáva názor, že predmetný zmluvný vzťah je vzťahom spotrebiteľským, keďže veriteľ ako dodávateľ pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a uzavrel predmetnú zmluvu so žalovanou, ktorá je fyzickou osobou - nepodnikateľom. Na predmetnú zmluvu je preto potrebné aplikovať príslušné ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách upravené v Občianskom zákonníku, zároveň je potrebné prednostne aplikovať špeciálne spotrebiteľské právo, predovšetkým zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) a to v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, ďalej zákon o ochrane spotrebiteľa a v neupravených otázkach Občiansky zákonník. Použitie Obchodného zákonníka prichádza do úvahy len v prípade, kde neodporuje občianskoprávnej úprave spotrebiteľských vzťahov. Podľa § 54 odsek 2 Občianskeho zákonníka sa v pochybnostiach použije právna úprava, ktorá je pre spotrebiteľa priaznivejšia. V Obchodnom zákonníku je síce zmluva o úvere upravená ako absolútny obchod bez ohľadu na povahu účastníkov, avšak keď ide o úver poskytovaný spotrebiteľovi na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, je potrebné prednostne aplikovať občianskoprávne predpisy. Spotrebiteľské právo je aj vo vzťahu k Obchodnému zákonníku špeciálnym právom a má teda prednosť.

30. Veriteľ však podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch bol taktiež povinný pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaného ako dlžníka splácať spotrebiteľský úver. Pri posudzovaní úverovej schopnosti žalovaného bol veriteľ povinný brať do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem žalovaného a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Z odseku 2 § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch zároveň vyplýva, že veriteľ pri posudzovaní úverovej schopnosti dlžníka vychádza z informácií a dokladov poskytnutých na jeho žiadosť samotným dlžníkom a súčasne si je veriteľ povinný sám zabezpečiť informácie o dlžníkovi z príslušných databáz. Veriteľ pre posúdenie úverovej schopnosti dlžníka je povinný získať informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je potrebné ďalej overovať. Veriteľ musí disponovať takými informáciami o príjmoch a výdavkoch dlžníka, z ktorých bude schopný čo najobjektívnejšie posúdiť finančnú situáciu dlžníka. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver je potrebné chápať ako situáciu, keď spotrebiteľ s poukazom na svoje pravidelné príjmy a výdavky disponuje dostatkom finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať spotrebiteľský úver v predpokladanej výške.

31. Vzhľadom na vyššie uvedené a vykonané dokazovanie súd konštatuje, že žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno, ktorým by preukázal dodržanie postupu podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere so žalovanou. Žalobca reagoval na výzvu súdu ohľadne skúmania bonity žalovaného, avšak nepredložil dôkazy, ktorými by preukázal dodržanie postupu podľa § 7 ods. 1 citovaného zákona. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že veriteľ síce zisťoval príjem žalovaného, keď žalovaný v žiadosti o úver deklaroval hlavný príjem – pracovná zmluva vo výške 995,50 Eur, pričom predložil veriteľovi výpis z účtu, výplatné pásky a potvrdenie o príjme. Z dokazovania ďalej vyplynulo, že veriteľ si overil úverovú záťaženosť žalovaného dopytom v úverovom registri, avšak zákonodarca uložil veriteľovi povinnosť zistiť sociáloekonomickú situáciu spotrebiteľa, teda žalovaného, čo znamená povinnosť zistiť nielen jej príjem, ale aj pravidelné výdavky. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti klienta je totiž kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, z ktorej bude schopný úver splácať. Cieľom zákonodarcu bolo totiž zamedziť zadlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne uhrádzať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu so spotrebiteľom uzavrie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver alebo údajmi z príslušných databáz. Je povinnosťou veriteľa takto získať informácie vyhodnotiť, ale aj overovať a za dostatočné sa považujú iba také informácie, z ktorých je veriteľ schopný zistiť objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Odborná starostlivosť totiž predpokladá, že údaje ktoré dlžník veriteľovi uvedie, si veriteľ aj overí.

32. Súd je toho názoru, že veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 pretože nepreukázal súdu, že s odbornou starostlivosťou posúdil schopnosť spotrebiteľa splácať úver a nepreukázal, že skúmal výdavky žalovaného. Skúmanie výdavkov len nahliadnutím do databáz banky a úverových registrov nie je podľa súdu dostatočné, pretože záväzky klienta nemusia vyplývať z verejných databáz, môže sa jednať o súkromné pôžičky. Tieto databázy nemôžu dať úplný obraz o výdavkoch klienta, keďže medzi tie možno zaradiť aj bežné mesačné výdavky súvisiace s domácnosťou.

Pokiaľ veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver. Z predložených listín nevyplývajú žiadne pravidelné mesačné finančné alebo nefinančné výdavky. Veriteľ dôsledne neskúmal výdavky spotrebiteľa na zabezpečenie základných životných potrieb, ktorý musí mať výdavky na stravovanie, ošatenie, čo veriteľ vôbec neskúmal. Podľa § 2 ods. 5 Opatrenia NBS č. 10/2017 sa výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa určuje najmenej vo výške sumy životného minima spotrebiteľa, avšak uvedené ustanovenie nezabavuje povinnosti veriteľa v zmysle § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch zisťovať reálne náklady spotrebiteľa na zabezpečenie základných životných potrieb. Iba v prípade, ak by veriteľom zistené reálne náklady spotrebiteľa na zabezpečenia základných životných potrieb boli nižšie ako suma životného minima, tak pri výpočte ukazovateľa schopnosti splácať úver musí vychádzať zo sumy životného minima a nie z reálne zistených nákladov. Veriteľ je však v každom prípade povinný zisťovať reálne náklady spotrebiteľa, čo v danom prípade žalobca nepreukázal. Dôsledkom toho teda nastala zákonná fikcia o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru podľa § 11 ods. 2 vety druhej a tretej zákona č. 129/2010 Z.z.

33. Súd ďalej preskúmal predloženú zmluvu o spotrebiteľskom úvere v časti dohodnutého úroku z úveru, pričom po jej posúdení musel konštatovať, že spotrebiteľský úver medzi žalobcom a Žalovaným je potrebné aj z tohto dôvodu posúdiť ako bezúročný a zmluvu v časti dohody o úrokoch z úveru vyhodnotiť ako neplatnú. V zmysle zmluvy o spotrebiteľskom úvere bol dojednaný úrok z úveru vo výške 18,08 % ročne. Súd porovnal výšku úrokovej sadzby uvedenej a dohodnutej v zmluve a výšku úrokovej sadzby z úverov obdobných v rozhodnom období na internetovej stránke Národnej banky Slovenska a zistil, že výška pri obdobných úveroch v rozhodnom období bola 5,13 % ročne. Dohodnutá výška v danom prípade predstavuje skrátka niekoľkonásobok výšky úrokovej sadzby, za ktorú poskytovali banky úvery v rozhodnom čase, teda v čase uzavretia zmluvy. Vzhľadom na taký výrazný nepomer dosahujúci vyše 3 násobok výšky úrokovej sadzby pri obdobných úveroch v rozhodnom období bankami je podľa názoru súdu dohoda o úroku v rozpore s dobrými mravmi a preto v zmysle citovaných zákonných ustanovení je táto časť zmluvy neplatná. Z neplatnej dohody nemôže vzniknúť právo na plnenie. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný.

34. Keďže poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, žalobca by mal nárok iba na zostatok istiny úveru. Súd však dokazovaním zistil, že žalovaný zaplatil žalobcovi sumu 3 480,70 Eur, čo preyšuje poskytnutú istinu úveru (3 000,-Eur). Vzhľadom na uvedené súd teda žalobu zamietol ako nedôvodnú.

35. Žalobca sa domáhal voči žalovanému zaplata zmluvnej pokuty vo výške 255,51 Eur, pričom zmluva o spotrebiteľskom úvere v článku IX. bod 1 obsahovala dojednanie, že ak sa dlžník dostane do omeškania so splácaním pravidelných splátok alebo ich časti, veriteľ má právo požadovať okrem omeškaných pravidelných splátok zaplata zmluvnej pokuty vo výške 12 % ročne z dlžnej sumy od prvého dňa omeškania. Teda v zmysle § 544 Občianskeho zákonníka bolo medzi stranami zmluvy o spotrebiteľskom úvere písomne dohodnuté, že porušenie povinnosti žalovaného ako dlžníka splácať žalobcovi ako veriteľovi poskytnutý úver bolo zabezpečené zmluvnou pokutou. Súd poukazuje na § 53a Občianskeho zákonníka a s tým súvisiacu skutočnosť, že žalobca je v prípade vyslovenia neplatnosti zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi, rovnako tak domáhania sa nárokov z neprijateľných zmluvných podmienok. Z rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 5Csp/99/2018 zo dňa 10. 10. 2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp.zn. 9 CoCsp/23/2020 zo dňa 29.04.2021 plynie, že nimi bolo rozhodnuté o neprijateľnosti zmluvnej podmienky veriteľa Silverside, a.s. v zmluve so spotrebiteľom v obdobnom prípade nasledovne: „Súd určuje, že zmluvné podmienky v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 21. 12. 2017 uzatvorené medzi žalobcami v 1. a 2. rade a Žalovanému uvedené: v Článku IX. - Upozornenie na následky nesplácania, bod1 v znení : „Ak sa Dlžník dostane do omeškania so splácaním Pravidelných splátok alebo ich časti podľa tejto Zmluvy, Veriteľ má právo požadovať okrem omeškaných pravidelných splátok zaplata zmluvnej pokuty vo výške 12% p.a. z dlžnej sumy od prvého dňa omeškania.“ a v Článku IX. – Upozornenie na následky nesplácania, bod 4 v znení : „V prípade omeškania Dlžníka s úhradou zosplatených záväzkov má Veriteľ právo požadovať zaplata zmluvnej pokuty vo výške12% p.a. z dlžnej sumy od prvého dňa omeškania. Bod 2.tohto článku sa použije rovnako.“ sú ako neprijateľné zmluvné podmienky neplatné.“ Vychádzajúc z § 53a Občianskeho zákonníka v obdobnom prípade strán sporu, kde na jednej

strane vystupuje veriteľ a na druhej spotrebiteľ s využitím rovnakej zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve (článok IX body 1,4 spotrebiteľskej zmluvy) možno konštatovať, že veriteľ si v tomto prípade v rozpore s ustanovením § 53a Občianskeho zákonníka uplatňuje nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty z neprijateľnej zmluvnej podmienky. Porušenie tejto povinnosti zo strany dodávateľa nemôže viesť k inému záveru, len k zamietnutiu žaloby v časti zmluvnej pokuty.

36. Podľa § 262 ods.1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

37. Podľa § 255 ods. 1 CSP, Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

38. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

39. V zmysle platnej právnej úpravy o konkrétnej výške náhrady trov konania má byť rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia. V tejto súvislosti súd považuje za potrebné poukázať aj na článok 17, kde je stanovený princíp hospodárnosti konania, ako aj postup súdu bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu. V konaní bol úspešnejší žalovaný, nakoľko žalovanému ale žiadne trovy konania nevznikli, súd rozhodol už v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, že mu náhradu trov konania nepriznal, a to s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 5/2017 zo dňa 25. 01. 2017.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.